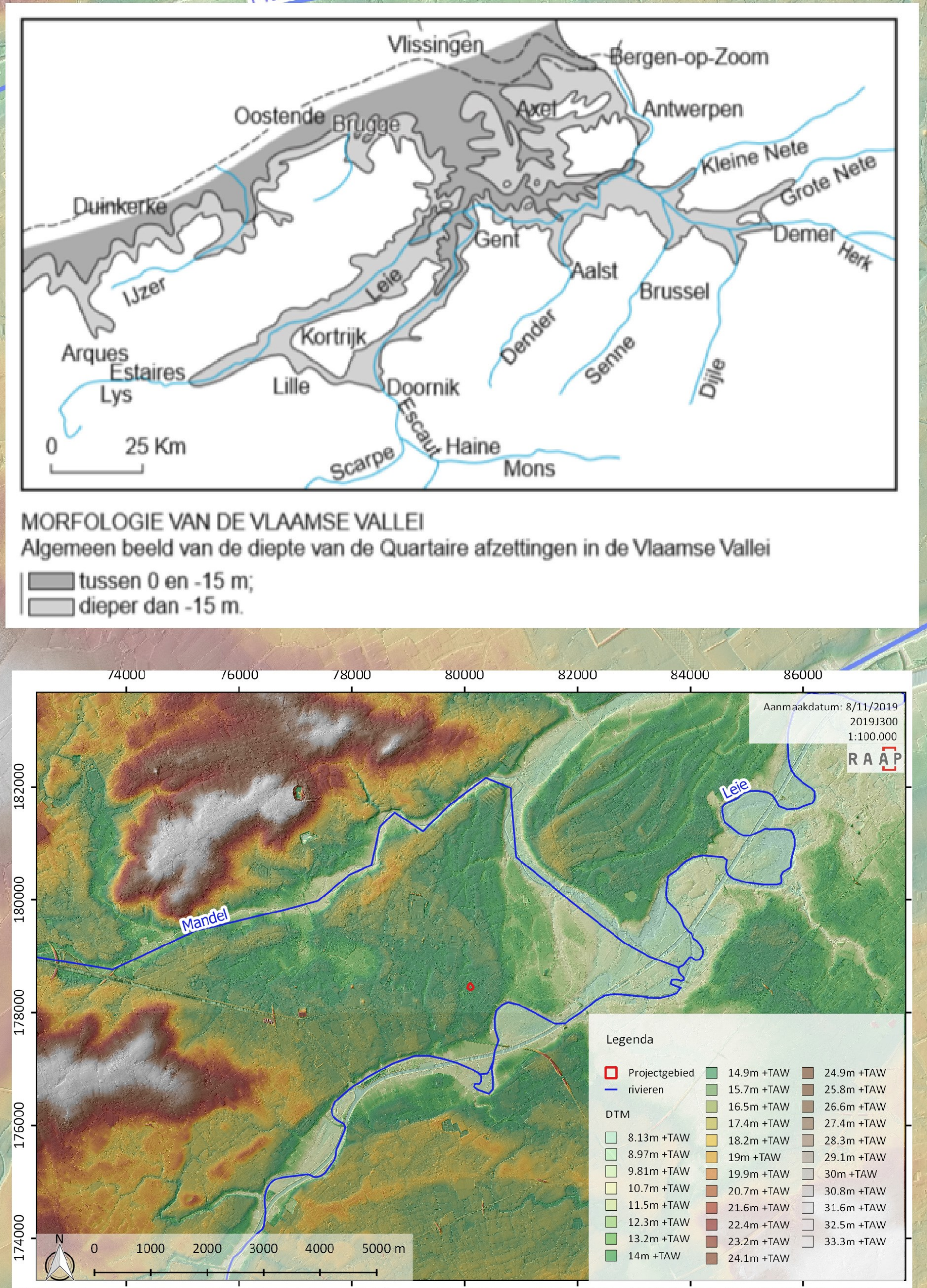

In oktober 2019 ging Raap België van start met het archeologisch vooronderzoek naar aanleiding van het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor de aanleg van het nieuw Zwembadcomplex. Het doel van het onderzoek is na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. In de eerste fase van het onderzoek werden gegevens verzameld over de aardkundige, de archeologische en de historische context van het terrein. Op basis van deze resultaten is een archeologische verwachting opgesteld.

Aardkundige gegevens

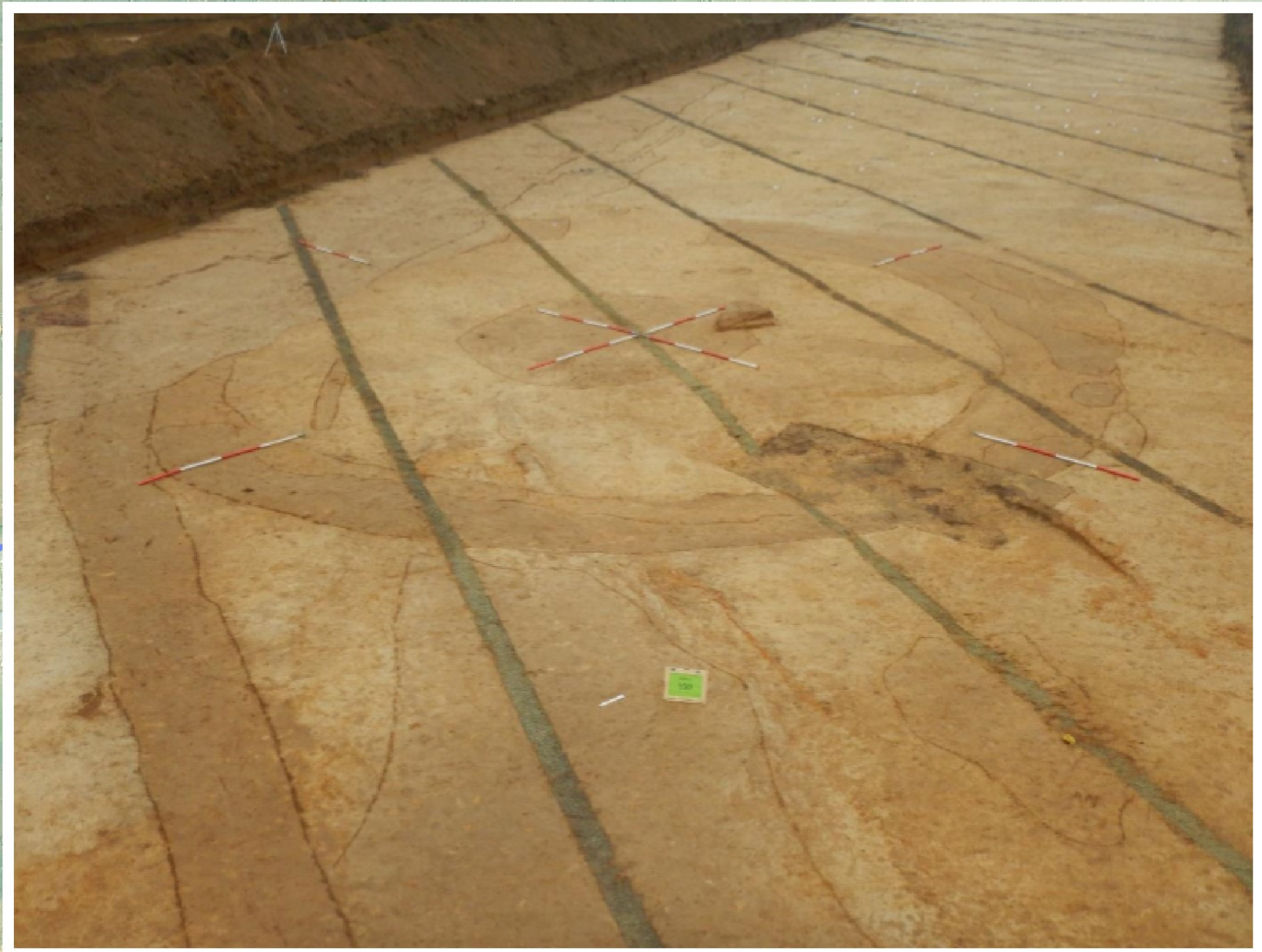
Het terrein bevindt zich op zo’n 500 meter ten noordwesten van een oude meander van de Leie en ligt aan de rand van de zogenaamde ‘Vlaamse Vallei’. De vallei is een depressie die zich in het centrum van Zandig Vlaanderen bevindt. Deze depressie is het resultaat van een grote en diepe insnijding in het landschap tijdens de IJstijden (ongeveer 2,4 miljoen en 0.8 miljoen jaar geleden). Doordat steeds meer water in grote gletsjers werden opgeslagen, daalde de zeespiegel. Dit zorgde voor een steeds diepere insnijding van de rivieren. De opvulling van de depressie gebeurde zeer geleidelijk. De laatste opvulling vond plaats tijdens het Weichseliaan of ‘de laatste IJstijd’ (ongeveer 115 000 – 11 500 jaar geleden). De Leie is de belangrijkste westelijke uitloper van de Vlaamse vallei en was toen trouwens veel breder dan de Schelde, zeker ter hoogte het het studiegebied. Het studiegebied ligt de vlakte van de oude Leie maar buiten de riviervallei van de Holoceen rivier (na de laatste IJstijd).

Archeologische gegevens

In de periode van de jager-verzamelaars, was de mens nog niet sedentair en leefde men voornamelijk van jacht, visvangst en het verzamelen van planten en vruchten. Gebieden langsheen beken en rivieren waren een interessante locatie voor de prehistorische mens gezien de meeste voedselbronnen nabij waren, en ook drinkwater makkelijk bereikbaar was. Binnen een straal van zo’n 2 kilometer van het studiegebied werden, aan de hand van veldprospecties, verschillende Steentijd vondsten aangetroffen. Door de gunstige ligging van het studiegebied nabij een oude meander van de Leie is er hoge verwachting voor het aantreffen van dergelijke vondsten.

In grote delen van West-Vlaanderen wendt de mens sedentaire overlevingsstrategieën aan vanaf het Laat Neolithicum, circa 4.500 jaar geleden. Hiermee vermindert de mobiliteit van de prehistorische gemeenschappen en verschijnen meer plaatsgebonden nederzettingen. De verduurzaming van de woonplaats manifesteert zich in het verschijnen van grondvaste en diepe archeologische bodemsporen (bv. sporen van funderingspalen van gebouwen, silo's, waterkuilen, waterputten etc.). Voor het eerst is er vanaf nu ook sprake van een betekenisvolle impact van de mens op het natuurlijke landschap en ook van deze ontwikkeling blijven vanaf nu soms sporen bewaard in de diepere ondergrond (bv. greppels rond akkers en langs paden en wegen, resten van voorden en bruggen, etc.). Archeologisch onderzoek in de omgeving van het studiegebied toont de lange bewoningsgeschiedenis vanaf de bronstijd tot de volmiddeleeuwse periode, zoals ondermeer de opgravingen aan de Maurissenstraten de Vaarstraat, op zo’n 700m ten zuidwesten hiervandaan. Een andere interessant gegeven is de potentiële aanwezigheid van een grafheuvel net ten noordoosten van het studiegebied die werd vastgesteld op basis van luchtfotografie. Deze, en nog andere, archeologisch waardevolle sites wijzen op een duidelijke aanwezigheid van landbouwgemeenschappen in de Leievallei uit het Neolithicum, de metaaltijden, de Romeinse en middeleeuwse periode.

Grafheuvel (Vroege –Bronstijd) uit de opgraving van De Maurissenstraat (Bron: Ruben Willaert bvba)

Historische gegevens

Archeologische vondsten op het grondgebied van Wielsbeke wijzen op menselijke aanwezigheid teruggaand tot de steentijd. Mogelijk werden gedurende de vroege middeleeuwen delen van het reeds in cultuur gebrachte kouterland overgenomen. Op deze manier zouden zich ter hoogte van de gemakkelijk bewerkbare gronden aan de Leieoevers los van elkaar staande landbouwgemeenschappen ontwikkelen. De eerste vermelding van Wielsbeke is als *Wielsbecke* in 1075, wanneer Albertus de Wielsbecke in een akte wordt vermeld. In 1141 wordt het bestaan van een grote landbouwwuitbating vermeld. Bestuurlijk ressorteerde het dorp onder het graafschap Vlaanderen, de kasselrij Kortrijk, de roede van Tielt. Een telling uit 1469 verklaart dat de parochie ca. 160 inwoners kende. Gedurende de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) heeft het dorp te lijden onder oorlogsgeweld. In de 18^e eeuw groeit de bevolking terug aan. Naast kleine landbouwwuitbatingen is de opkomende vlasnijverheid een aanvullende bron van inkomsten. Vanaf het midden van de 19^e eeuw kende de vlasnijverheid een steile opgang doordat er geen verbod meer wordt gesteld op het roten in de Leie. Door de Engelse en Ierse vlaskopers werd de Leie *The Golden River* genoemd, vanwege zijn vermeende unieke rootkwaliteit van het Leiewater, wat eigenlijk voornamelijk te maken had met de trage stroming. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog houdt het 13de Linieregiment van de 8ste Infanteriedivisie als enige Belgische regiment stand tegen een Duitse overmacht, van 23-26 mei 1940. Na de drie dagen strijd zijn het dorpscentrum en kerk Wielsbeke zwaar verwoest. In plaats van heropbouw en herstelling van de kerk kiest men onder impuls van pastoor Laga om meer naar het noorden, op de "Molenhoek", een volledig nieuwe Sint-Laurentiuskerk in modern-gotische stijl op te trekken.

Wanneer we de historische kaarten bekijken specifiek voor dit studiegebied, merken we op dat er weinig buikbare gegevens zijn. Het studiegebied bevindt zich net ten nooroosten van het kasteel Hernieuwenburg (waar u zich nu bevindt) en is sinds minstens de 18^e eeuw steeds akkerland/weiland geweest. Vanaf deze periode wordt geen archeologie meer verwacht.

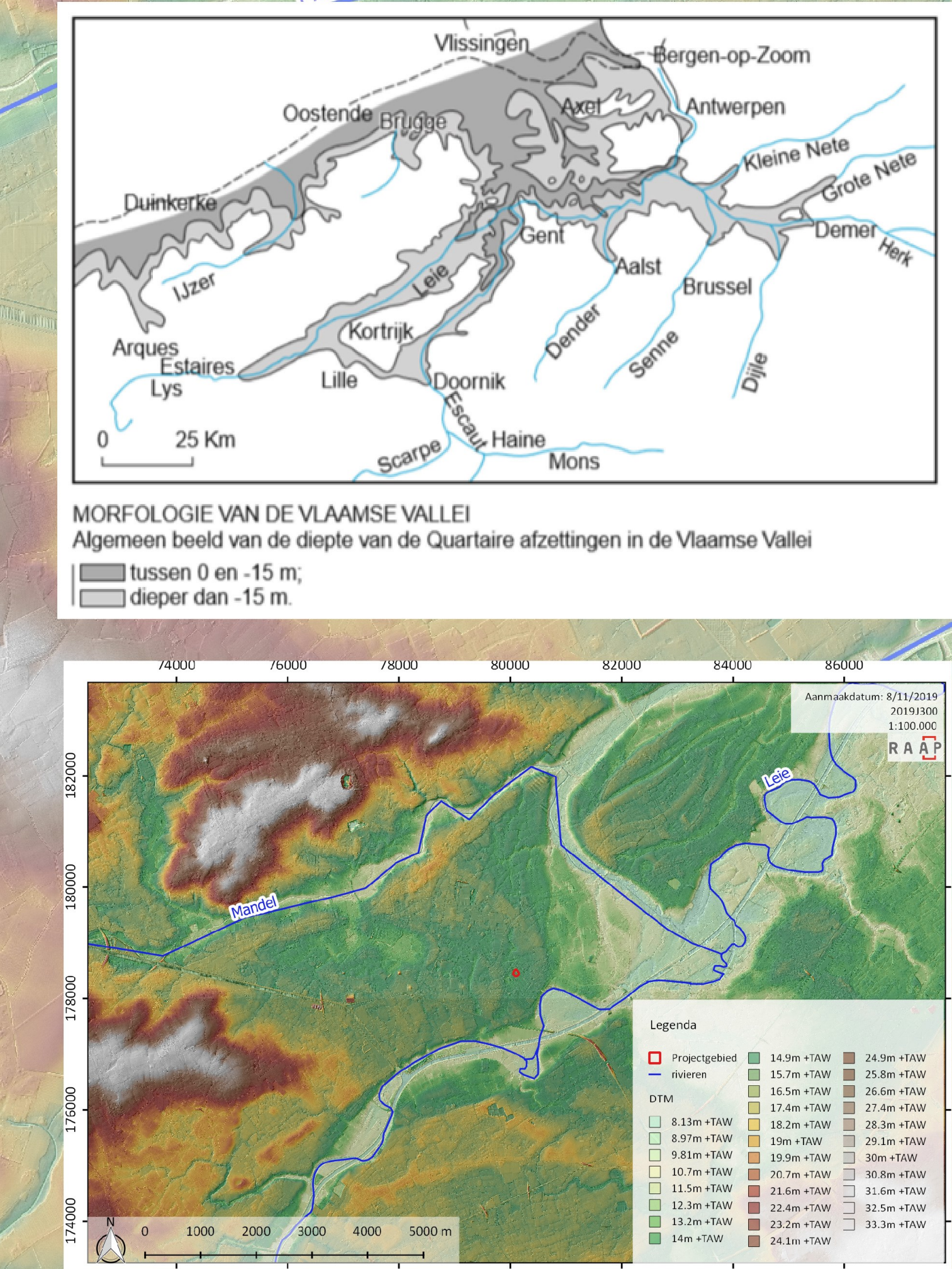
Na het uitvoeren van een landschappelijk bodemonderzoek (om de verstoringsgraad van het terrein te onderzoeken) kunnen we vaststellen dat er hier grote kans op het aantreffen van archeologische resten daterend vanaf de steentijd tot in de volle middeleeuwen. Verder archeologisch onderzoek zal hieover in de nabije toekomst meer duidelijkheid scheppen.

In oktober 2019 ging Raap België van start met het archeologisch vooronderzoek naar aanleiding van het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor de aanleg van het nieuw Zwembadcomplex. Het doel van het onderzoek is na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. In de eerste fase van het onderzoek werden gegevens verzameld over de aardkundige, de archeologische en de historische context van het terrein. Op basis van deze resultaten is een archeologische verwachting opgesteld.

Aardkundige gegevens

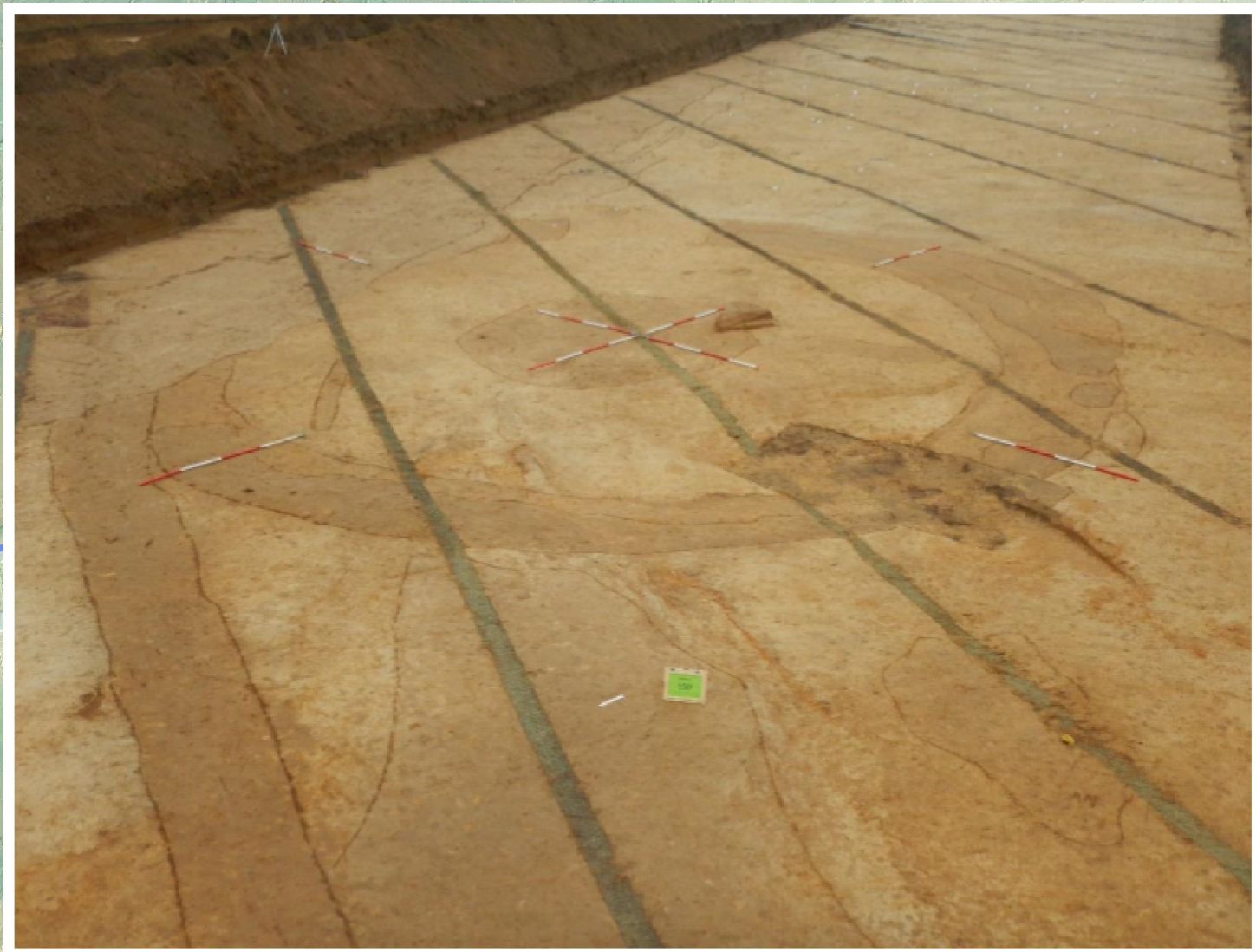
Het terrein bevindt zich op zo'n 500 meter ten noordwesten van een oude meander van de Leie en ligt aan de rand van de zogenaamde 'Vlaamse Vallei'. De vallei is een depressie die zich in het centrum van Zandig Vlaanderen bevindt. Deze depressie is het resultaat van een grote en diepe insnjding in het landschap tijdens de IJstijden (ongeveer 2,4 miljoen en 0.8 miljoen jaar geleden). Doordat steeds meer water in grote gletsjers werden opgeslagen, daalde de zeespiegel. Dit zorgde voor een steeds diepere insnjding van de rivieren. De opvulling van de depressie gebeurde zeer geleidelijk. De laatste opvulling vond plaats tijdens het Weichseliaan of 'de laatste IJstijd' (ongeveer 115 000 – 11 500 jaar geleden). De Leie is de belangrijkste westelijke uitloper van de Vlaamse vallei en was toen trouwens veel breder dan de Schelde, zeker ter hoogte het het studiegebied. Het studiegebied ligt de vlakte van de oude Leie maar buiten de riviervallei van de Holocene rivier (na de laatste IJstijd).

Archeologische gegevens

In de periode van de jager-verzamelaars, was de mens nog niet sedentair en leefde men voornamelijk van jacht, visvangst en het verzamelen van planten en vruchten. Gebieden langsheen beken en rivieren waren een interessante locatie voor de prehistorische mens gezien de meeste voedselbronnen nabij waren, en ook drinkwater makkelijk bereikbaar was. Binnen een straal van zo'n 2 kilometer van het studiegebied werden, aan de hand van veldprospecties, verschillende Steentijd vondsten aangetroffen. Door de gunstige ligging van het studiegebied nabij een oude meander van de Leie is er hoge verwachting voor het aantreffen van dergelijke vondsten.

In grote delen van West-Vlaanderen wendt de mens sedentaire overlevingsstrategieën aan vanaf het Laat Neolithicum, circa 4.500 jaar geleden. Hiermee vermindert de mobiliteit van de prehistorische gemeenschappen en verschijnen meer plaatsgebonden nederzettingen. De verduurzaming van de woonplaats manifesteert zich in het verschijnen van grondvaste en diepe archeologische bodemsporen (bv. sporen van funderingspalen van gebouwen, silo's, waterkuilen, waterputten etc.). Voor het eerst is er vanaf nu ook sprake van een betekenisvolle impact van de mens op het natuurlijke landschap en ook van deze ontwikkeling blijven vanaf nu soms sporen bewaard in de diepere ondergrond (bv. greppels rond akkers en langs paden en wegen, resten van voorden en bruggen, etc.). Archeologisch onderzoek in de omgeving van het studiegebied toont de lange bewoningsgeschiedenis vanaf de bronstijd tot de volmiddeleeuwse periode, zoals ondermeer de opgravingen aan de Maurissenstraten de Vaarstraat, op zo'n 700m ten zuidwesten hiervandaan. Een andere interessant gegeven is de potentiële aanwezigheid van een grafheuvel net ten noordoosten van het studiegebied die werd vastgesteld op basis van luchtfotografie. Deze, en nog andere, archeologisch waardevolle sites wijzen op een duidelijke aanwezigheid van landbouwgemeenschappen in de Leievallei uit het Neolithicum, de metaaltijden, de Romeinse en middeleeuwse periode.

Grafheuvel (Vroege –Bronstijd) uit de opgraving van De Maurissenstraat (Bron: Ruben Willaert bvba)

Historische gegevens

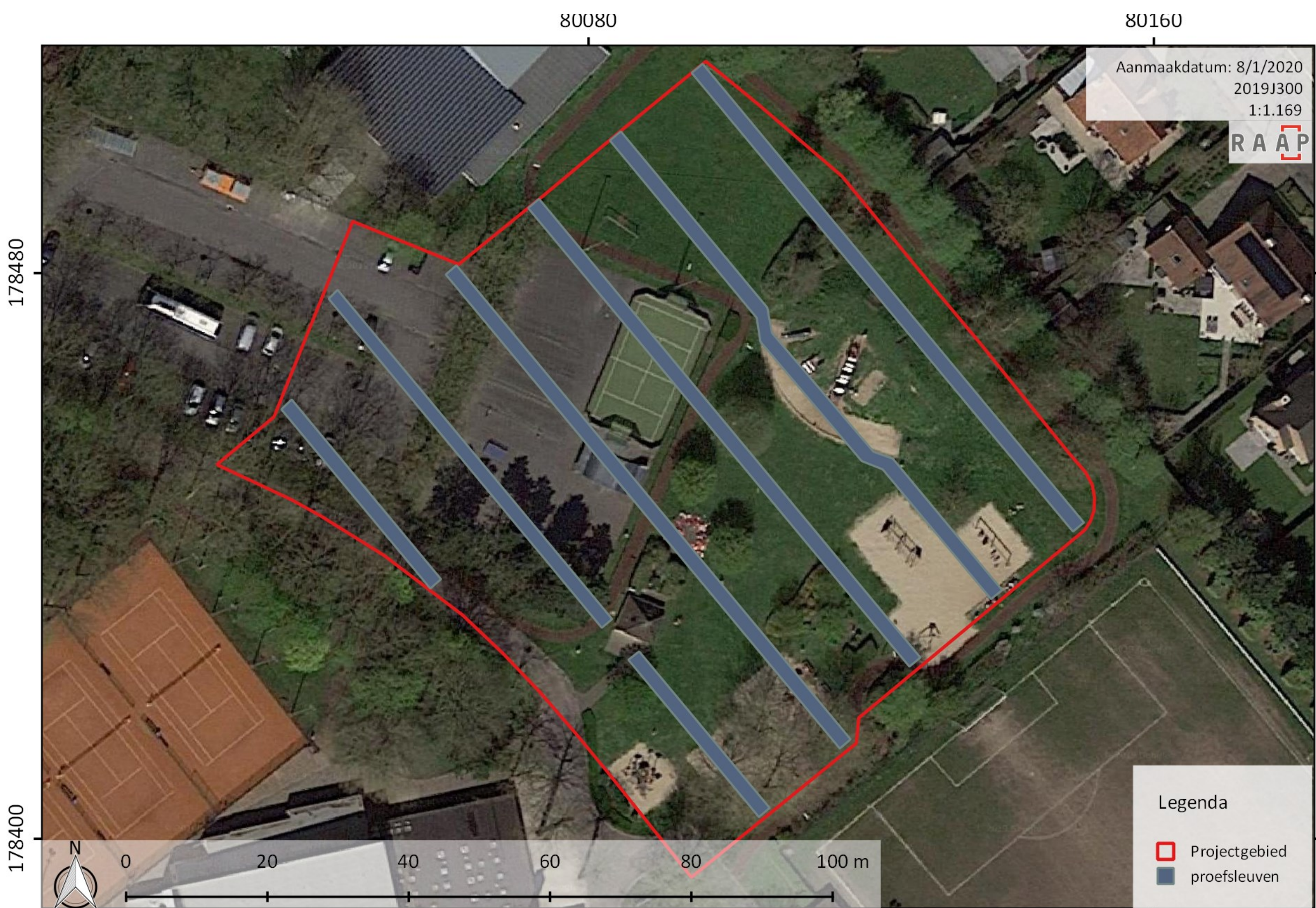
Archeologische vondsten op het grondgebied van Wielsbeke wijzen op menselijke aanwezigheid teruggaand tot de steentijd. Mogelijk werden gedurende de vroege middeleeuwen delen van het reeds in cultuur gebrachte kouterland overgenomen. Op deze manier zouden zich ter hoogte van de gemakkelijk bewerkbare gronden aan de Leieoever los van elkaar staande landbouwgemeenschappen ontwikkelen. De eerste vermelding van Wielsbeke is als *Wielsbecke* in 1075, wanneer Albertus de Wielsbecke in een akte wordt vermeld. In 1141 wordt het bestaan van een grote landbouwuutbating vermeld. Bestuurlijk ressorteerde het dorp onder het graafschap Vlaanderen, de kasselrij Kortrijk, de roede van Tielt. Een telling uit 1469 verklaart dat de parochie ca. 160 inwoners kende. Gedurende de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) heeft het dorp te lijden onder oorlogsgeweld. In de 18^e eeuw groeit de bevolking terug aan. Naast kleine landbouwuutbatingen is de opkomende vlasnijverheid een aanvullende bron van inkomsten. Vanaf het midden van de 19^e eeuw kende de vlasnijverheid een steile opgang doordat er geen verbod meer wordt gesteld op het roten in de Leie. Door de Engelse en Ierse vaskopers werd de Leie *The Golden River* genoemd, vanwege zijn vermeende unieke rootkwaliteit van het Leiewater, wat eigenlijk voornamelijk te maken had met de trage stroming. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog houdt het 13de Linierement van de 8ste Infanteriedivisie als enige Belgische regiment stand tegen een Duitse overmacht, van 23-26 mei 1940. Na de drie dagen strijd zijn het dorpscentrum en kerk Wielsbeke zwaar verwoest. In plaats van heropbouw en herstelling van de kerk kiest men onder impuls van pastoor Laga om meer naar het noorden, op de "Molenhoek", een volledig nieuwe Sint-Laurentiuskerk in modern-gotische stijl op te trekken.

Wanneer we de historische kaarten bekijken specifiek voor dit studiegebied, merken we op dat er weinig bulkbare gegevens zijn. Het studiegebied bevindt zich net ten noordoosten van het kasteel Hernieuwenburg (waar u zich nu bevindt) en is sinds minstens de 18^e eeuw steeds akkerland/weiland geweest. Vanaf deze periode wordt geen archeologie meer verwacht.

Na het uitvoeren van een landschappelijk bodemonderzoek (om de verstoringsgraad van het terrein te onderzoeken) kunnen we vaststellen dat er hier grote kans op het aantreffen van archeologische resten daterend vanaf de steentijd tot in de volle middeleeuwen. Verder archeologisch onderzoek zal hieover in de nabije toekomst meer duidelijkheid scheppen.

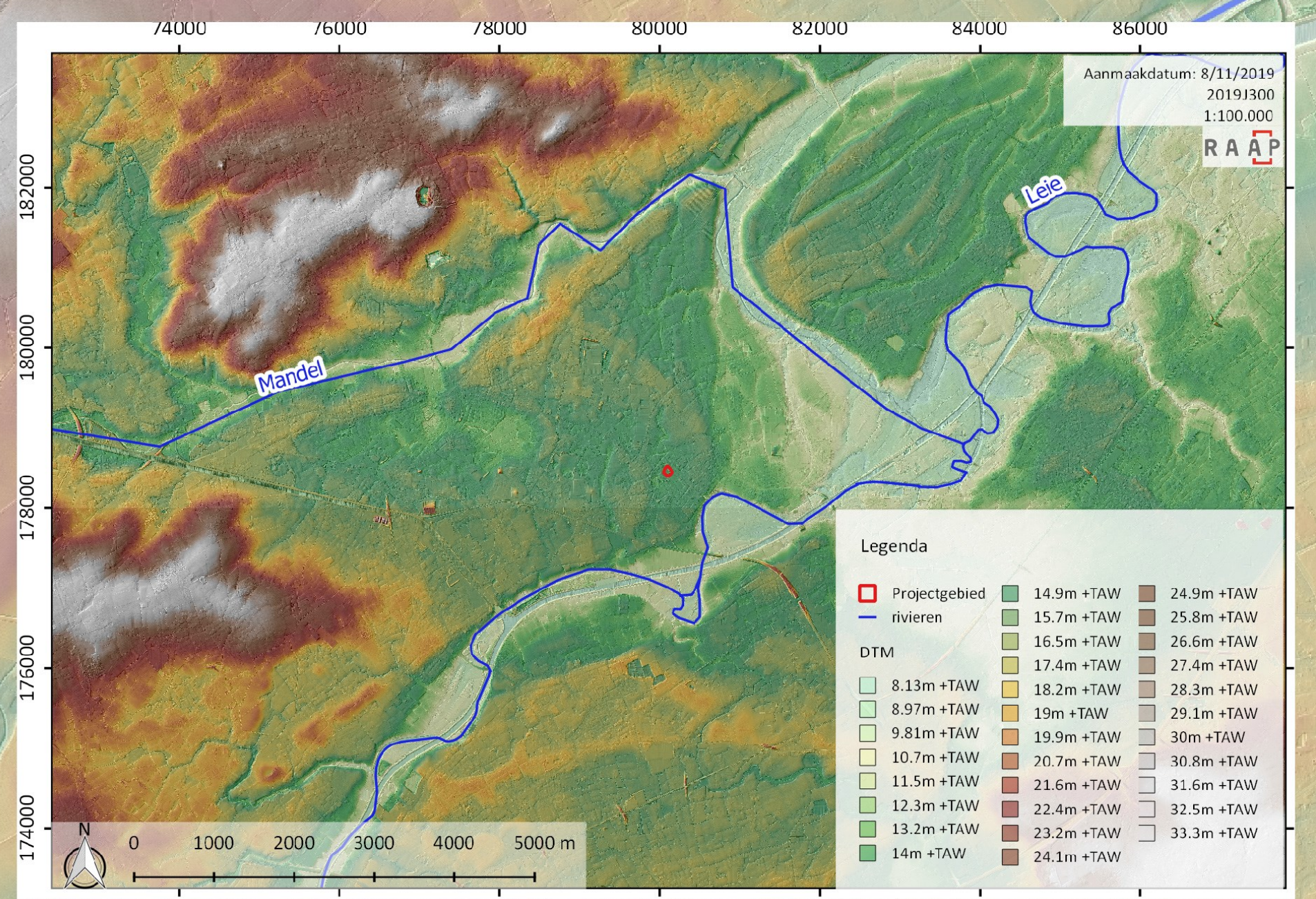
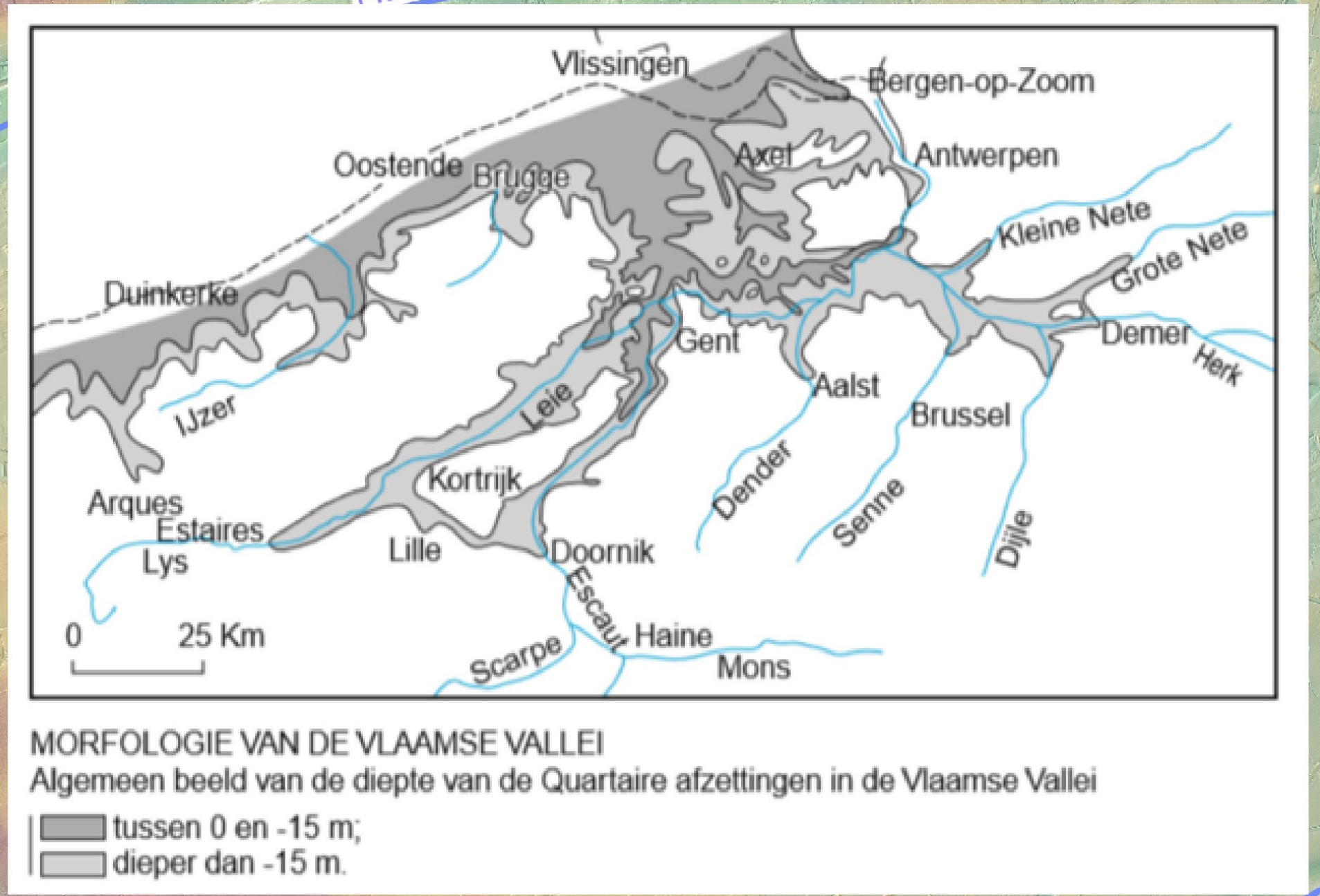
R A A P

In oktober 2019 ging Raap België van start met het archeologisch vooronderzoek naar aanleiding van het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor de aanleg van het nieuw Zwembadcomplex. Het doel van het onderzoek is na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. In de eerste fase van het onderzoek werden gegevens verzameld over de aardkundige, de archeologische en de historische context van het terrein. Op basis van deze resultaten is een archeologische verwachting opgesteld.

Aardkundige gegevens

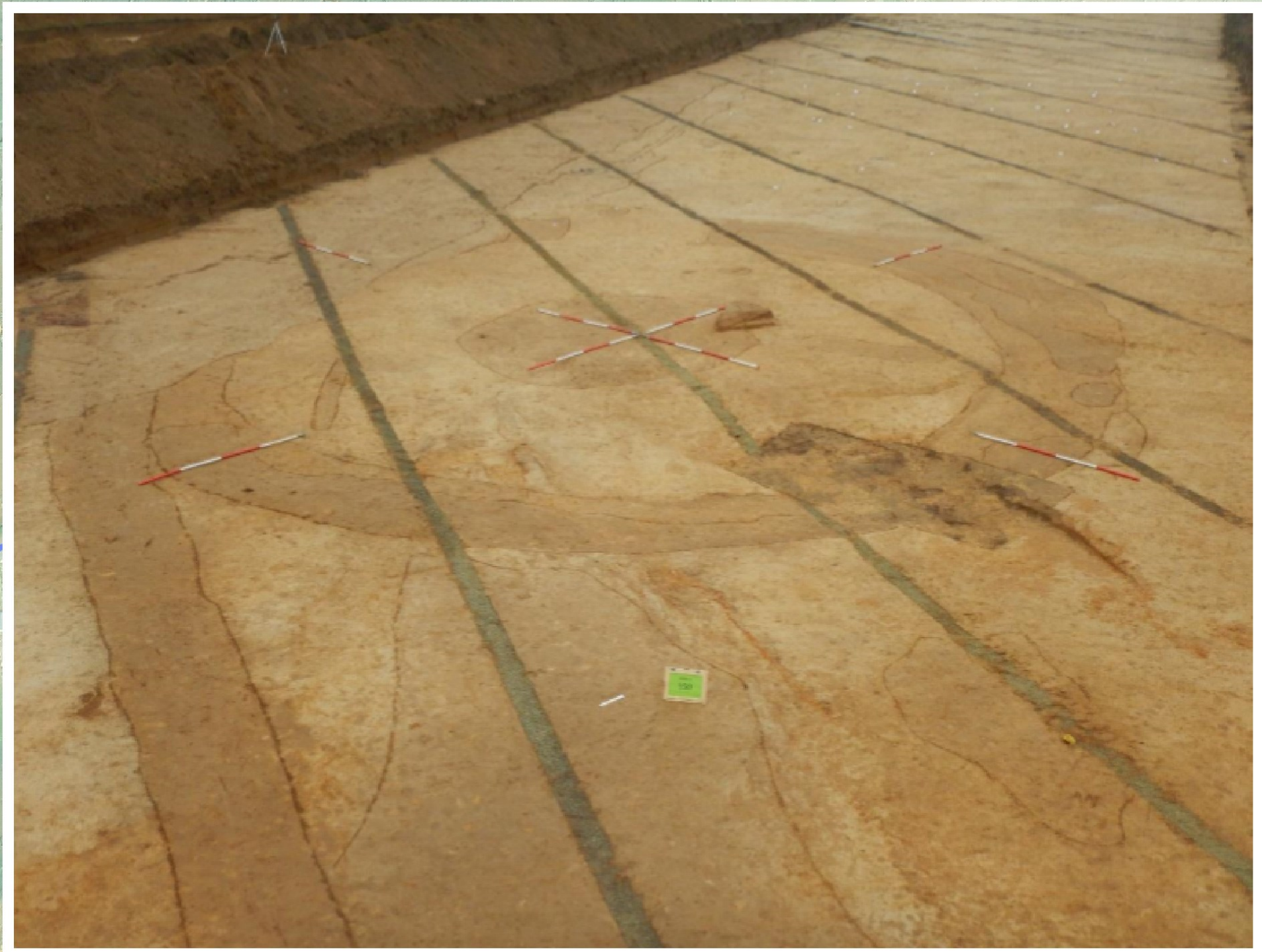
Het terrein bevindt zich op zo’n 500 meter ten noordwesten van een oude meander van de Leie en ligt aan de rand van de zogenaamde ‘Vlaamse Vallei’. De vallei is een depressie die zich in het centrum van Zandig Vlaanderen bevindt. Deze depressie is het resultaat van een grote en diepe insnijding in het landschap tijdens de IJstijden (ongeveer 2,4 miljoen en 0.8 miljoen jaar geleden). Doordat steeds meer water in grote gletsjers werden opgeslagen, daalde de zeespiegel. Dit zorgde voor een steeds diepere insnijding van de rivieren. De opvulling van de depressie gebeurde zeer geleidelijk. De laatste opvulling vond plaats tijdens het Weichseliaan of ‘de laatste IJstijd’ (ongeveer 115 000 – 11 500 jaar geleden). De Leie is de belangrijkste westelijke uitloper van de Vlaamse vallei en was toen trouwens veel breder dan de Schelde, zeker ter hoogte het het studiegebied. Het studiegebied ligt de vlakte van de oude Leie maar buiten de riviervallei van de Holocene rivier (na de laatste IJstijd).

Archeologische gegevens

In de periode van de jager-verzamelaars, was de mens nog niet sedentair en leefde voornamelijk van jacht, visvangst en het verzamelen van planten en vruchten. Gebieden langsheen beken en rivieren waren een interessante locatie voor de prehistorische mens gezien de meeste voedselbronnen nabij waren, en ook drinkwater makkelijk bereikbaar was. Binnen een straal van zo'n 2 kilometer van het studiegebied werden, aan de hand van veldprospecties, verschillende Steentijd vondsten aangetroffen. Door de gunstige ligging van het studiegebied nabij een oude meander van de Leie is er hoge verwachting voor het aantreffen van dergelijke vondsten.

In grote delen van West-Vlaanderen wendt de mens sedentaire overlevingsstrategieën aan vanaf het Laat Neolithicum, circa 4.500 jaar geleden. Hiermee vermindert de mobiliteit van de prehistorische gemeenschappen en verschijnen meer plaatsgebonden nederzettingen. De verduurzaming van de woonplaats manifesteert zich in het verschijnen van grondvaste en diepe archeologische bodemsporen (bv. sporen van funderingspalen van gebouwen, silo's, waterkuilen, waterputten etc.). Voor het eerst is er vanaf nu ook sprake van een betekenisvolle impact van de mens op het natuurlijke landschap en ook van deze ontwikkeling blijven vanaf nu soms sporen bewaard in de diepere ondergrond (bv. greppels rond akkers en langs paden en wegen, resten van voorden en bruggen, etc.). Archeologisch onderzoek in de omgeving van het studiegebied toont de lange bewoningsgeschiedenis vanaf de bronstijd tot de volmiddeleeuwse periode, zoals ondermeer de opgravingen aan de Maurissenstraten de Vaarstraat, op zo'n 700m ten zuidwesten hiervandaan. Een andere interessant gegeven is de potentiële aanwezigheid van een grafheuvel net ten noordoosten van het studiegebied die werd vastgesteld op basis van luchtfotografie. Deze, en nog andere, archeologisch waardevolle sites wijzen op een duidelijke aanwezigheid van landbouwgemeenschappen in de Leievallei uit het Neolithicum, de metaaltijden, de Romeinse en middeleeuwse periode.

Grafheuvel (Vroege –Bronstijd) uit de opgraving van De Maurissenstraat (Bron: Ruben Willaert bvba)

Historische gegevens

Archeologische vondsten op het grondgebied van Wielsbeke wijzen op menselijke aanwezigheid teruggaand tot de steentijd. Mogelijk werden gedurende de vroege middeleeuwen delen van het reeds in cultuur gebrachte kouterland overgenomen. Op deze manier zouden zich ter hoogte van de gemakkelijk bewerkbare gronden aan de Leieoevers los van elkaar staande landbouwgemeenschappen ontwikkelen. De eerste vermelding van Wielsbeke is als *Wielsbecke* in 1075, wanneer Albertus de Wielsbecke in een akte wordt vermeld. In 1141 wordt het bestaan van een grote landbouwuuitbating vermeld. Bestuurlijk ressorteerde het dorp onder het graafschap Vlaanderen, de kasselrij Kortrijk, de roede van Tielt. Een telling uit 1469 verklaart dat de parochie ca. 160 inwoners kende. Gedurende de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) heeft het dorp te lijden onder oorlogsgeweld. In de 18^e eeuw groeit de bevolking terug aan. Naast kleine landbouwuittelingen is de opkomende vlasnijverheid een aanvullende bron van inkomsten. Vanaf het midden van de 19^e eeuw kende de vlasnijverheid een steile opgang doordat er geen verbod meer wordt gesteld op het roten in de Leie. Door de Engelse en Ierse vlaskopers werd de Leie *The Golden River* genoemd, vanwege zijn vermeende unieke rootkwaliteit van het Leiewater, wat eigenlijk voornamelijk te maken had met de trage stroming. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog houdt het 13de Linieregiment van de 8ste Infanteriedivisie als enige Belgische regiment stand tegen een Duitse overmacht, van 23-26 mei 1940. Na de drie dagen strijd zijn het dorpscentrum en kerk Wielsbeke zwaar verwoest. In plaats van heropbouw en herstelling van de kerk kiest men onder impuls van pastoor Laga om meer naar het noorden, op de "Molenhoek", een volledig nieuwe Sint-Laurentiuskerk in modern-gotische stijl op te trekken.

Wanneer we de historische kaarten bekijken specifiek voor dit studiegebied, merken we op dat er weinig buikbare gegevens zijn. Het studiegebied bevindt zich net ten nooroosten van het kasteel Hernieuwenburg (waar u zich nu bevindt) en is sinds minstens de 18^e eeuw steeds akkerland/weiland geweest. Vanaf deze periode wordt geen archeologie meer verwacht.

Na het uitvoeren van een landschappelijk bodemonderzoek (om de verstoringsgraad van het terrein te onderzoeken) kunnen we vaststellen dat er hier grote kans op het aantreffen van archeologische resten daterend vanaf de steentijd tot in de volle middeleeuwen. Verder archeologisch onderzoek zal hieover in de nabije toekomst meer duidelijkheid scheppen.